

DEĞERLER EĞİTİMİ

Giriş

Günümüzün karmaşık ve hızla değişen dünyasında, bireylerin karakter gelişimi ve toplumsal uyumun sağlanması için değerler eğitimi son derece önemlidir. Değerler, bireylerin hayatlarını şekillendiren temel prensiplerdir ve toplumun bir arada yaşama ve dayanışma kültürünü oluşturur. Özellikle genç neslin değerlere olan bağlılığı, onların kişisel gelişimi ve toplumun geleceği açısından hayati öneme sahiptir.

Değerler eğitimi, bireylere evrensel, toplumsal, milli ve ahlaki değerleri tanıtmak, anlamak ve içselleştirmek için bir fırsat sunar. Bu eğitim, öğrencilere empati, saygı, adalet, sorumluluk, dürüstlük gibi değerleri öğretirken, onların karakter gelişimine ve etik değerlere olan duyarlılıklarını da artırır. Ayrıca, değerler eğitimi, öğrencilere çatışma çözme, iletişim becerileri, iş birliği ve hoşgörü gibi önemli sosyal ve duygusal becerileri kazandırır. Bununla birlikte değerler eğitimi öğrencilerin çevrelerindeki toplumsal ve sosyal kuralları daha iyi anlamalarına da yardımcı olur. Bireylerin kültürleri ve değerleri hakkında daha fazla bilgi sahibi olmalarını, çeşitlilik içeren bir toplum içinde daha özgürce ve doğru bireysel kararlar almalarını sağlar.

Toplumda değerler eğitiminin gerekliliği, toplumun birlik ve beraberlik içinde yaşaması, bireylerin çeşitliliği kucaklaması ve insan haklarına saygı göstermesi için kaçınılmazdır. Değerlere dayalı bir toplum, daha adil, daha barışçıl ve daha sürdürülebilir bir geleceğe doğru ilerler. Bu nedenle, değerler eğitimi hem bireylerin hem de toplumun huzuru için vazgeçilmez bir unsurdur.

Değerler ve Eğitimi

“Değer”, bir şeyin sahip olduğu önem, kıymet veya anlamı ifade eder. Bir bireyin veya toplumun sahip olduğu sosyal, kültürel, ekonomik ve bilimsel değerleri içeren maddi ve manevi unsurların bütünü olarak açıklanır (TDK Sözlük). Başka bir deyişle bir nesne, bir davranış, bir düşünce veya bir kavramın, birey veya toplum için taşıdığı manevi veya maddi öneme "değer" denir. Bu değerler, toplumların sosyal, kültürel, ekonomik ve dini durumlarına göre değişebilir ve yaşam tarzlarına göre şekillenebilir.

Sosyal bilimler literatüründe değerlerin farklı yönlerini ön plana çıkaran çeşitli tanımlar yer almaktadır. Yaygın tanımlardan birine göre değerler, arzu edilen, kişilerin hayatlarına kılavuzluk eden, önem dereceleri farklı, durum ötesi hedeflerdir (Yazıcı, 2014: 210).

Değerlere yönelik birçok farklı tanım olduğu gibi değerlerin sınıflamasında da çeşitlilik görülmektedir. Örneğin Lenski'ye göre değerler iki grup olarak sınıflandırılabilir: *Pragmatik*

ve *ideal* değerler. Pragmatik değerler, bir grup veya toplumun üyelerinin sosyal hayatlarını sürdürebilmek için birbirlerine muhtaç oldukları inancından kaynaklanan hem bireyin hem de grubun faydalanmasını esas alan, ideal değerlere göre daha fazla uygulanma olasılığına sahip olan ahlaki inançlardır. Bu inançlar, çalışkan olmak, birbirinin malına, canına ve ırzına zarar vermemek, güven verici olmak gibi değerleri içerir. İdeal değerler, gerçek hayatta uygulanma şansları pragmatik değerlere göre daha az olan, genellikle hayali ve ideal beklentilere dayanan inançları ifade eder. Örneğin, "kendini sevdiğin gibi başkasını da sev" veya "bütün insanlar kardeşir" gibi (Yazıcı, 2014: 211).

Güngör, değerlerin çeşitli araştırmacılarca Estetik, Teorik (veya ilmi), İktisadi, Siyasi, Sosyal ve Dini olmak üzere altı grupta sınıflandırmanın yaygın bir uygulama olduğunu ifade etmiştir. Güngör ayrıca, bu sıralamaya Ahlaki değerlerin de eklenmesini önermiştir (Yazıcı, 2014: 211).

Toplumda değerlerin bazı işlevleri ve görevleri vardır. Bunlardan bazıları şöyle sıralanabilir:

a-Değerler, yargılamada birer araç olarak kullanılır. İnsan, grup ve kategorilerin toplumsal önemlerini ölçme, toplumda çeşitli tabakalaşmaları betimleme, bireye, çevresindekilerin gözünde hangi yeri işgal etmekte olduğunu öğretir.

b-Kişilerin dikkatini istenen, yararlı ve önemli görülen kültür nesneleri üzerinde odaklaştırırlar.

c-Toplumda ideal düşünme ve davranma yollarını gösterirler.

d-Sosyal rollerin sevilmesinde ve gerçekleştirilmesinde rehberlik ederler.

e-Toplum düzenini sağlama ve sürdürme bakımından bir sosyal kontrol ve baskı araçları görevini yerine getirirler.

f-Dayanışma araçları olarak devreye girerler.

g-İnsanları ve olayları nitelendirmek, eylemleri seçmek ve meşrulaştırmak ölçütü olarak kullanılırlar.

Sosyal değerlerin bu görevlerinden, onların en önemli fonksiyonlarının toplumsal dayanışmayı sağlamak olduğu anlaşılmaktadır. Bundan dolayı, sosyal değerlerin işlevleri en etkili şekilde toplumların çözülme ve bunalım dönemlerinde ortaya çıkar. Bu süreçte, sosyal dayanışmayı öneren ailenin, dayanışmanın, dostluğun, arkadaşlığın önemini vurgulayan değerler daha çok önem kazanır. Bu tespitten hareketle değerlerin toplumsal yapıdaki özellikleri ve işlevleri şöyle bir örnekle somutlaştırılabilir: Bir binanın yapımında kullanılan demir, kum, kireç gibi malzemeleri bir arada tutan çimento ne kadar gerekli ve önemli ise toplumsal kurumların anlaşılmasında, işleyişinde ve varlığını sürdürmesinde sosyal değerler o kadar gerekli ve önemlidir (Yazıcı, 2014: 211-212).

Okullarda değer öğretiminin nasıl yapılması gerektiği konusunda farklı yaklaşımlar vardır. Okullarda, seçilen değerler geleneksel telkin yöntemiyle aktarılabileceği gibi değer açıklama yaklaşımı ile öğrencinin kendi değerlerinin farkına varması sağlanabilir. Ayrıca öğrencinin değerlerini anlamak ve değerinin sistematik analizini yapmak amacıyla ahlaki muhakeme ve değer analizi yaklaşımları da kullanılabilir. Değerler eğitiminde işe koşulan farklı bir yaklaşım da “gözlem yoluyla değer öğretimi”dir (Safran vd. 2006: 55, 58).

Ailenin çocukların değer eğitimindeki sorumluluğunu hakkıyla yerine getirememesi, okullarda değerler eğitiminin gerekliliğini ve önemini artırmıştır. Nitekim toplumda her şey ihtiyaçtan doğmaktadır. Bu sebeple de okullarda değerler eğitime yer ver vermesi toplumun bu ihtiyacını karşılaması adına önemlidir (Dilmaç, Şimşir,)

Kaynakça:

Yazıcı, M. (2014). Değerler ve Toplumsal Yapıda Sosyal Değerlerin Yeri. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, c. 24, S. 1, s. 209-223, Elazığ.

Dilmaç, B, Şimşir, Z. Okullarda Değerler Eğitimi. https://cubukram.meb.k12.tr/meb_iys_dosyalar/06/07/888939/dosyalar/2020_03/09135457_okullarda_deerlereitimi.pdf?CHK=b82ad6378a443fe3a856b09d338a76e4

Safran, M, Ata, B, Köksal, H. vd. (2006). *İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersi 6. Sınıf Öğretim Programı ve Kılavuzu*, Ankara.

TDK Güncel Türkçe Sözlük. <https://sozluk.gov.tr/>

Proje Adı: Değerlerimi Öğreniyorum Evrensel Değerler Eğitimi Projesi

Sorun: Şehrimizde, öğrenciler ve toplumsal kesimler arasında evrensel değerlere bağlılık ve farkındalık yetersizdir. Özellikle gençler arasında, evrensel ve toplumsal değerlere ilişkin bilgi eksikliği ve bu değerlere uygun davranışların yaygın olmadığı gözlemlenmektedir. Bu durum, toplumda huzur ve uyumun sağlanmasını zorlaştırmaktadır.

Önem: Evrensel ve toplumsal değerlere bağlılık, bireylerin kişisel gelişimlerinin yanı sıra toplumun da refahı için önemlidir. Bu proje, öğrencilerin evrensel değerlere olan bağlılığını artırarak, gelecekte daha bilinçli, saygılı ve sorumluluk sahibi bireyler olarak yetişmelerine, huzurlu bir kent toplumunun oluşmasına katkı sağlayacaktır.

Gerekçe: Öğrencilik dönemi, bireylerin kişisel gelişimlerinin temellerinin atıldığı ve değerlerin öğrenildiği bir dönemdir. Bu çağlarda verilen değerler eğitimi, öğrencilerin sosyal, duygusal ve zihinsel gelişimini destekler. Onlarda sosyal uyumu artırır, olumlu davranış modelleri geliştirir ve bireylerin topluma katkıda bulunan bireyler olmasını teşvik eder. Bu nedenlerle, gençlerin evrensel, toplumsal ve kültürel değerlere ilişkin bilgi ve farkındalık sahibi olmaları ve bu değerleri günlük yaşamlarında uygulamaları önemlidir.

Amaçlar:

Öğrencilerin evrensel değerler konusundaki bilgi düzeylerini arttırmak.

Öğrencilerin evrensel değerlere ilişkin bilinç ve farkındalıklarını artırmak.

Öğrencilerde değerlere bağlılık kültürünü geliştirmek.

Değerlerin benimsetilmesi, uygulanması ve yaygınlaştırılması için öğrencileri teşvik etmek.

Hedefler:

Proje kapsamında Tokat ili ölçeğinde en az 500 öğrenciye ulaşmak.

Değerler Eğitimi konusunda en az 100 öğretmene Eğitici Eğitimi vermek.

Öğrencilerin evrensel değerlere ilişkin bilgi ve bilinç düzeylerini artırmak.

Öğrencilerde evrensel değerlere olan bağlılık, benimseme ve gündelik yaşamda uygulama motivasyonunu artırmak.

Öğrendikleri değerleri davranışa dönüştürme süreçlerini desteklemek

Kazanımlar:

Öğrenciler evrensel, toplumsal ve kültürel değerlere örnekler verir.

Öğrenciler, farklı değerler üzerine fikirlerini beyan eder.

Öğrenciler, değerleri öğrenir, benimser, uygulamaya katılır.

Değerlerin, bireylerin kişilik ve sosyal gelişimine katkısını fark eder.

Öğrenciler, evrensel değerleri günlük yaşamlarında uygulamaya başlar.

Evrensel değerlere sahip çıkmak ve onlara uymanın, sosyal dayanışmaya ve huzurlu bir toplumun oluşumuna katkısını fark eder.

Yöntem:

Eğitim Programı Geliştirme: Proje ekibi, Eğitimcilerin Eğitimine yönelik evrensel değerlerle ilgili bir eğitim programı geliştirir.

Eğitimlerin Uygulanması: Okullarda düzenlenen eğitimlerde öğrencilere evrensel değerler anlatılır, tartışılır ve çeşitli etkinliklerle pekiştirilir.

Atölye Çalışmaları: Değerlere ilişkin drama, rol yapma, grup çalışmaları gibi etkinlikler düzenlenir.

Değerlerin Günlük Yaşamda Uygulanması: Öğrencilere, evrensel değerleri günlük yaşamlarında nasıl uygulayabilecekleri konusunda ödevler verilir ve projenin sonunda değerlerin uygulanması teşvik edilir.

Takvim:

Proje Planlaması: Nisan 2024

Eğitici Eğitimlerin Düzenlenmesi: Nisan 2024

Okullardaki Eğitim ve Atölye Çalışmaları: Nisan-Mayıs 2024

Değerlendirme ve Raporlama: Mayıs 2024

Faaliyet Adımları:

Eğitim programının geliştirilmesi ve materyallerin hazırlanması.

Okulların belirlenmesi ve iş birliği sağlanması.

Eğitici Eğitimine katılacak öğretmenlerin seçilmesi, belirlenmesi

Eğitimlerin ve atölye çalışmalarının planlanması ve uygulanması.

Öğrencilerin değerlerin uygulanması konusunda teşvik edilmesi ve izlenmesi.

Proje sonu değerlendirme toplantısının düzenlenmesi ve raporlamanın yapılması.

Değerlendirme:

Proje sonunda öğrencilerin evrensel değerlere olan farkındalıklarının artışı, değerleri uygulama konusundaki yetkinliklerinin gelişimi ve projeye katılan paydaşların geri bildirimleri değerlendirilir.

Sonuç:

"Değerlerimi Öğreniyorum Evrensel Değerler Eğitimi Projesi", toplumda evrensel değerlere bağlılık kültürünü geliştirmeyi ve öğrencilerin değerlere olan farkındalıklarını artırarak onları daha bilinçli ve sorumlu bireyler olarak yetiştirmeyi amaçlamaktadır. Bu proje ile genç neslin daha sağlam bir değerler temeli üzerinde yetişmeleri, huzurlu bir kent yaşamına ve topluma olumlu katkı sağlamaları hedeflenmektedir.

Ekler: Örnek Etkinlikler

Ek 1:

Etkinlik Adı: Film İzliyoruz Değerleri Buluyoruz

Öğrencilerin yardımseverlik ve merhamet konusunu içerir kısa film izlediği sonrasında film kritiği yaptığı bir süreçtir. Değerler eğitimi başta olmak üzere öğrenciye birçok kazanımı bir arada sunma imkanı veren kısa filmler yaratıcı düşüncüyü de desteklemektedir.

Örnek olarak aşağıda ismi yazılı kısa film seçilmiştir. Öğretmenimiz farklı bir film üzerinden de bu süreci yönetebilir. İzletilecek filmin/filmlerin yardımseverlik ve merhamet konusuna veya farklı değerlere değinen filmle olması önemlidir. Süre olarak 12 dk.

Kısa Film - Bir Paket Merhamet/ Short Film-Apackage Of Mercy

Filmi izledikten sonra değerlendirme aşamasına geçilir. Aşağıdaki sorular sorularak film kritiği yapılır.

- 1.Filmin içeriğinde dikkat ettiyseniz konuşmalar neredeyse hiç yoktu. Nasıl buldunuz? Siz olsaydınız konuşma ekler miydiniz?
2. Filmde en etkilendiğiniz sahne neresi oldu?
3. Filme bir karakter dahil etmeniz istense nasıl bir karakter eklerdiniz?
4. Kısa bir film senaryosu yazmak isteseniz hangi değer hakkında yazmak isterdiniz?
5. Sahne, diyalog, filmdeki karakterler, kameranin özellikle vurgu yaptığı sahnelerdeki açılar, sahnede geçen müziğin veya sessizliği yani sinematografi açısından filmi nasıl buldunuz?

6. Sizce değerler eğitimi sürecini kısa filmlerle işlemek değerler eğitimi açısından yeterli midir, başka neler yapılabilir?

7. Filmi şu açıdan tekrar izlediğinizi düşünün. Bu filmde en iyi hangi karakteri oynardınız? Yoksa filmi hazırlayan senarist, yapımcı, yönetmen vb. olmayı mı tercih edersiniz?

8. Filmin ismini senin koyman gerekseydi, bu filmin ismini ne koyardınız?

9. Kısa filme yönelik yapıcı bir eleştiri sunarak sizden yardım istenmiş olsaydı nasıl bir eleştiride bulunurdunuz?

Öğrencilere yukarıdakilere benzer film kritiği soruları yazılı olarak da verilebilir. Öğrencilerin cevap kağıtları toplanarak, değerlendirilir.

Ek 2:

Etkinlik Adı: Kentimizin Yemekleri Kültürel Mirasımızdır

Tokat mutfağına dair ilk akla gelenlerden 12 yiyecek aşağıda sıralanmıştır. Öğrencilerden 6'şarlı 2 grup oluşturulur. 6 kişilik gruplar için birer ebe belirlenir. Sınıfta Tokatlı olmayan bir öğrenci tercih edilebilir. 6 kişilik birinci gruptan her bir öğrenciye sırayla bir yemek ismi verilir. Öğrenciler kendilerine verilen yiyecek ismini bilmelerini yeterli görürler. Aslında oyunu kazanabilmek için oyun grubundaki diğer arkadaşlarına karşılık gelen yiyecek isimlerini de bilmelidirler.

Öğrenciler halka oluşturur. Halkayı oluşturan öğrenciler kendilerine verilen yiyecek ismini halkanın içinde birkaç defa seslice tekrar ederler. Halka ebenin içinde rahat dönebileceği genişlikte olmalıdır. Öğretmenin işaretiyle ebe halkanın içinde dönerken ansızın bir arkadaşının önünde TOKAT deyince, o öğrenci beklemeden çömelir. Çömelen öğrencinin sağında ve solundaki öğrenci karşısındaki arkadaşıyla eşleşen yemeğin ismini söyler. Öğrenciler bu oyunu ilk oynarken genelde kendi isimlerini söylerler. Buna dikkat edilmelidir. Bir örnekle açıklayalım: Ebe TOKAT dediğinde önünde durduğu öğrenci çömelir. Çömelen öğrencinin sağındaki öğrenci sarma, solundaki öğrenci sıra tarhanası olsun. Sağındaki öğrenci sıra tarhanası, solundaki öğrenci sarma demelidir. Kendinin veya ebenin yemek adını söylememelidir. Oyunda bu noktada elbette hızlı olmak önemlidir. Kim önce ve doğru söylerse diğeri oyundan çıkar. Ebe ortada tekrar döner ...oyun iki kişi kalıncaya kadar devam eder. İki kişi kalınca birinci taş-kağıt-makas oyunuyla belirlenir. Yöremize dair diğer 6 yemek ismini ikinci grup öğrenciler benzer bir şekilde oynar. Bugüne özel aileler yöresel bazı tatlarımızdan örnekler hazırlayarak öğrencilere ikram edebilirler.

Tokat'a özgü bazı yöresel tatlar şunlardır:

Sarma

Tokat pağacı

Şıra tarhanası

Bat

Bakla dolması

Keşkek

Tokat kebabı

Tokat çemeni

Zile Pekmezi

Turhal Yoğurtmacı

Tokat Çöreği

Helle çorbası

Ek 3:

Etkinlik Adı: Kültür Muhabiri Oluyorum

Kültürel mirasa sahip çıkmak adına röportaj etkinliği de faydalı sonuçlar ortaya çıkaracaktır. Röportajı yapacak ve çekimi yapacak 2 öğrenciye ihtiyacımız var. Röportajın Tokat'a dair/Tokat kültürü hakkında olduğu konusunda öğrenciler bilgilendirilir ve cesaretlendirilir. Soruları soracak öğrenciye sorular ve cevapları daha önceden verilir. Öğrenci soru ve cevaplara hazırlanır. Röportaj önceden farklı sınıf öğrencileriyle teneffüste veya sınıf ortamında yapılabilir. Bu durumda sınıflardaki akıllı tahtada öğrencilerin cevapları izletilebilir.

Uygulama:

Bu etkinlikte örnek olarak çeşitli sorular hazırlanmıştır. Her soru sorulmak zorunda değildir. Başka ve yeni sorular da eklenebilir. Röportaj yapılacak öğrenciler seçilir. Amaç Tokat kültürüne, kültürel mirasa dair bilgileri kavratmaktır. Katılan öğrenciler başlangıçta küçük bir ödülle ödüllendirileceklerini bilerek teşvik edilebilir. Öğrenciler geniş halka oluşturur. Röportaj çekimini yapacak kişi telefonu yatay tutarak yapar. Çekimi ses ve görüntü açısından tecrübe sahibi biri de yapabilir. Hangi öğrenciyle başlanacağını belirlemek için İLK SORU sorulabilir. İlk soruya tam cevap veren ilk öğrenciyle röportaj başlar. Doğru cevap veren öğrenci halka içinde bir adım öne çıkacaktır. Sorular sorulduğunda ilk el kaldırandan başlayarak soruların doğru cevaplarına ulaşılır. El kaldıranları ve doğru cevapları sayesinde en çok adım atarak öne çıkan öğrencileri tespit etmek için soru, soran ve çekim yapan dışında bir kişi daha görevlendirilir. İlk üçe giren öğrenci okul töreninde veya bireysel olarak ödüllendirilebilir.

Örnek Röportaj Soruları

İLK SORU: Tokat'a bir misafiriniz gelse gezdireceğiniz 5 tarihi mekan sayar mısınız?

(5 cevabın bunların içinden olması yeterlidir. Hıdırlık köprüsü-Ali Paşa Camii- Taşhan-Gök Medrese- Tokat Ulu Cami-Latifoğlu Konağı-Saat kulesi-Tokat Mevlevihanesi-Ballica mağarası-Mahperi Hatun Kervansarayı-Sebastapolis Antik Kenti-Kaz gölü-Zınav Gölü-Niksar Yağibasan Medresesi)

1. Tokat deyince ilk aklınıza gelen tarihi şahsiyet kimdir? (Plevne kahramanı Gazi Osman Paşa)

2. Mevlâna 'Fih-i Ma fih' adlı eserinde Tokat'ı övmüştür. Nasıl övdüğüne dair bilginiz var mı?

(Cevap: "Tokat'a gitmek gerek, Çünkü Tokat'ta insanlar ve iklim mutedil")

3. İlim ve fikir adamı Tokatlı Şeyhülislamın adı nedir? (İbn-i Kemal)
4. Türklerin Anadolu'ya gelişinden itibaren 900 adımda 900 yıllık Türk-İslam Eserlerini bir arada görebileceğiniz tek yer neresidir. (Sulu Sokak)
5. Buradan İstanbul'a gitmiş olduğumuzu düşün. İnsanlara Tokatlılar ile özdeşleşmiş mesleği sormuş olalım ne cevap verirler? (Hamam İşletmeciliği/Tellaklık)
6. Danişmentli Sultanı Nizamettin Yağıbasan tarafından yaptırılan Anadolu'nun ilk Medresesi nerededir ve adı nedir? (Yağıbasan Medresesi-Niksar)
7. Dünyada ilk tek kişilik konaklamalı otel odaları olmak üzere butik otelciliği ilk defa Tokat'ta nerede uygulanmıştır biliyor musunuz? (Deveciler Hanı)
8. Osmanlı İmparatorluğu'nun İznik, Kütahya, Çanakkale'den sonra en önemli üretim merkezlerinden birisi Tokat'tır. Cevabını merak ettiğimiz ürünün adı nedir? (Seramik)
9. Osmanlı İmparatorluğunun en önemli sanayi şehirlerinden birisi Tokat'tır. Boşluğa ne gelmelidir. (Bakırcılık, Dericilik, Dokumacılık)
10. Başka illerde yaşayan insanlara sormuş olsaydık Tokat denilince akla ilk hangi meyvenin geldiğini söylerler? (Üzüm)
11. Osmanlı İmparatorluğu'nun en önemli ipek böcekçiliği ve ipekli dokuma merkezlerinden birisinin Tokat olduğunu biliyor musunuz?
12. Gazi Osman Paşa denilince akla hangi savaş gelir? (Plevne Savaşı)
13. Zınav Gölü hangi ilçemizedir? (Reşadiye)
14. Bir dönem sadece Sulu sokakta çokça Han varmış, biliyor musunuz? Kaç tanedir tahmin edebilir misiniz? İpucu veriyorum 5'en fazla 20'den az? (12 tane)
15. Osmanlı Devleti döneminde dini en üst otoriteyi temsil eden din adamı çok defa Tokat'tan çıkmıştır. Osmanlı Devleti'nde dini görüş bildirme ve fetva verme konularında en yetkili bu kişilere verilen isim nedir? (Şeyhülislâm)
16. Dünyada günümüze ulaşmış en eski bağımsız bir helânın Tokat'ta hâlâ mevcut olduğunu biliyor musunuz? Burası hangi adla anılmaktadır? (Sıkışını Helâsı)
17. Mevlana Celaleddin Rûmî Hazretleri hayatta iken Konya'dan sonra açılan ikinci Mevlevî dergâhı Tokat'tadır. Hangi mahallede olduğunu biliyor musunuz? (Soğukpınar mahallesi)
18. Anadolu'ya Halvetî tarikatını ilk kez getiren ünlü mutasavvıfın ismini merak ediyoruz. Tokat'ta insanları İslam dinine yönlendiren bu değerli şahsiyet burada vefat etmiştir. Tokat'ta bir mezarlığa da adı verilen bu şahsiyet kimdir? (Abdalmecidi Şirvani hazretleri veya diğer adı Şeyhi Şirvânî Hazretleri)
19. Anadolu'da ilk tıp fakültesi nerede kurulmuş ve astronomi bilimleri nerede okutulmuştur. (Niksar merkez olmak üzere, Tokat ve Niksar)
20. Tokat müzesi Anadolu'da ilk açılan müzelerden birisidir. Ne zaman açılmıştır? İpucu 1920-1930 arası (1926)
21. Türkiye'nin en zengin mermer yataklarından birine sahip olan Tokat'ın ilçesi hangisidir. (Zile)
22. Tokat merkezdeki Selçuklu dönemi köprüsünün adını nedir? (Hıdırlık köprüsü)

23. Dünyada bulunan 6 Hitit Tabletinden birisi Tokat'ın hangi ilçesinde çıkmıştır. (Zile Küçüközlü Köyü)